

Na rokovanie vlády SR
Dňa 9. januára 2026
K materiálu č. 151/2026
K bodu č. 2

STANOVISKO

k návrhu zákona o medzinárodnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov

I.

Návrh zákona o medzinárodnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky minister vnútra Slovenskej republiky Matúš Šutaj Eštok na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025.

II.

Návrh zákona sa prekladá za účelom nahradiť súčasnú právnu úpravu konania o udelenie azylu spoločným konaním o udelenie medzinárodnej ochrany tak, aby reflektovala požiadavky vyplývajúce z prijatia Reformy azylovej a migračnej politiky (ďalej len „Reforma“). Reforma na európskej úrovni nastolila požiadavky implementácie viacerých právnych aktov Európskej únie. Implementácia Reformy kladie na azylový systém Slovenskej republiky viaceré požiadavky a vyžaduje zásadnú zmenu azylovej legislatívy, čo bolo dôvodom na vypracovanie predkladaného návrhu zákona. Predkladateľ považuje za vhodnejšie a účelnejšie pristúpiť k vypracovaniu nového zákona, ako riešiť vyššie uvedenú implementáciu a transpozíciu ďalšou novelizáciou zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na základe požiadaviek vyplývajúcich z Reformy návrh zákona zavádza novú terminológiu, ako napríklad žiadateľ o udelenie medzinárodnej ochrany, žiadosť o udelenie medzinárodnej ochrany, konanie o udelenie medzinárodnej ochrany, ďalej zavádza inštitút konania o azyle na hraniciach, v dôsledku čoho je potrebné systémovo nastaviť spoluprácu medzi správnymi orgánmi a súdmi.

Návrhom zákona sa ruší konanie o predĺženie doplnkovej ochrany, a teda doplnková ochrana sa bude udeľovať na dobu neurčitú, zjednotí sa pobytový status azylantov a cudzincov s udelenou doplnkovou ochranou na trvalý pobyt, upraví sa začatie konania o udelenie medzinárodnej ochrany, určujú sa lehoty pre rozhodovanie správneho orgánu po zrušení a vrátení rozhodnutia na ďalšie konanie v súdnom konaní. Žiadateľom, ktorými sú občania členských štátov Európskej únie, podľa návrhu zákona už nebude možné poskytovať ubytovanie a starostlivosť v azylových zariadeniach, avšak v prípade cudzincov, ktorým bolo vydané rozhodnutie o odovzdaní žiadateľa do zodpovedného členského štátu, bude môcť byť povolené ubytovať sa v azylovom zariadení až do zrealizovania transferu.

Návrhom zákona sa v čl. II až čl. XVIII novelizujú súvisiace právne predpisy, napríklad Trestný zákon, Trestný poriadok, zákon o pobyte cudzincov, Správny súdny poriadok, zákon o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, zákon o zdravotnom poistení, zákon o verejnom ochrancovi práv, zákon o cestovných dokladoch a zákon o štátnom občianstve.

Predkladaný návrh zákona bude mať podľa vyjadrenia predkladateľa negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, pozitívne a negatívne sociálne vplyvy, pozitívne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a pozitívne a negatívne vplyvy na služby verejnej správy pre občana. Návrh zákona nebude mať vplyvy na limit verejných výdavkov, vplyvy na informatizáciu spoločnosti, na podnikateľské prostredie, ani vplyvy na životné prostredie.

Predkladateľ deklaruje súlad návrhu zákona s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právne záväznými aktmi Európskej únie. Návrh zákona je podľa predkladateľa v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania a na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa predkladá s rozpormi uvedenými v priloženom vyhlásení predkladateľa.

III.

Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky prerokovala predmetný návrh zákona na svojom zasadnutí dňa 16. decembra 2025 a odporučila predkladateľovi do návrhu zákona zapracovať jej pripomienky a na rokovanie vlády Slovenskej republiky predložiť upravené nové znenie návrhu zákona.

IV.

Sekcia vládnej legislatívy Úradu vlády Slovenskej republiky po posúdení upraveného znenia návrhu zákona konštatuje, že pripomienky Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky (**55 pripomienok**) boli zapracované a odporúča vláde Slovenskej republiky návrh zákona o medzinárodnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov **schváliť v predloženom znení**.

Bratislava 7. januára 2026